

Fővárosi Ítéltábla

16.Gf.40.242/2021/13-II.

A Fővárosi Ítéltábla az Ormai és Társai CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang LLP Ügyvédi Iroda (Cím7), az Okányi Ügyvédi Iroda (Cím7; ügyintéző: dr. Okányi Zsolt Péter ügyvéd) és a Bibók Ügyvédi Iroda (Cím7; ügyintéző: dr. Bibók Péter ügyvéd) által képviselt Felperes1 (Cím1) felperesnek a Csernyák Ügyvédi Iroda (cím13; ügyintéző: dr. Csernyák János ügyvéd) által képviselt Alperes1 (Cím2) alperes ellen társasági határozat felülvizsgálata iránt indított perében, amelybe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Varga Antal Ügyvédi Iroda (cím14.; ügyintéző: dr. Varga Antal ügyvéd) által képviselt Alperesi beavatkozó2 (cím6) beavatkozott, a Budapest Környéki Törvényszék a 2021. május 28-án kelt 2.G.40.346/2019/64. számú ítéletével szemben a felperes által benyújtott és az alperes által benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.00 (ötszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) által megállapított, a fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes az alperes tagja. A 2019. június 24-i részvénykönyv-kivonat szerint a felperes tulajdonában áll 13 darab összevont címletű értékpapír, összesen 967.600 forint értékben. A részvények névértéke 200 forint, keltük 2019. december 10. napja. A részvények hátoldala forgatmányt nem tartalmaz.

[2] Az alperes 2019. augusztus 22. napjára rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelyet felfüggesztettek, majd 2019. augusztus 28-án folytattak. A rendkívüli közgyűlés döntött – többek között – egyes felügyelőbizottsági tagok visszahívásáról, új felügyelőbizottsági tagok választásáról (21., 22. és 23. számú határozatok).

[3] Az alperes felügyelőbizottsága 2019. augusztus 27. napján ülést tartott, ahol az 1-határozat⁴ számú határozatokat hozta.

[4] Az alperes 2020. február 20. napján tartott közgyűlésén az alaptőkén felüli vagyron terhére alaptőke-emelést határozott el, a részvények kicserélésével. Az alaptőke-emelést 2020. február 21-én a cégbíróság bejegyezte.

A felperes 2020. április 9-én jelezte, hogy igényt tart a részvény cseréjére. A részvénytcsere egyeztetett, 2020. április 21-i időpontjában az alperes képviselője arról tájékoztatta a felperest, hogy az új részvények átvételére nincs lehetőség, mivel azok még nem készültek el. A felperes 2020. április 22-én, majd 23-án is arról tájékoztatta az alperest, hogy abban az esetben is igényt tart a részvények cseréjére, ha az új részvények átvételére csak későbbi időpontban van lehetősége. A részvénytcsere az alperes együttműködése hiányában megghiúsult.

[5] benyújtó1 vezérigazgató 2020. április 29. napján hozott vezérigazgatói határozata szerint a Alperes1 2020. február 20. napján megtartott éves rendes közgyűlése úgy döntött, hogy a társaság alaptőkéjét az alaptőkén felüli vagyron terhére felemeli, olyan módon, hogy a társaság 200 forint névértékű, névre szóló „A” sorozatú törzsrészvényeinek névértéke részvényenként 25.000 forintra emelkedik. A közgyűlési határozat szerint az alaptőke-emelés végrehajtása a részvények kicserélésével történik. A közgyűlés felhatalmazta a vezérigazgatót, hogy gondoskodjon az alaptőke felemelésével kapcsolatos feladatok végrehajtásáról. Az alaptőke felemelését a Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága jogerős végzésével a cégjegyzékbe bejegyezte. A társaság vezérigazgatója felhívás útján tájékoztatta a részvényeseket a kicserélendő részvények átvételének és az új kicserélt részvények átadásának helyéről, kezdő időpontjáról, illetve határidejéről. A felhívás ellenére a felhívásban megjelölt határidőn belül a vezérigazgatónak át nem adott, illetve érvénytelenítésre nem került 200 forint névértékű „A” sorozatú törzsrészvényeket a vezérigazgató érvénytelenné nyilvánítja. Az érvénytelenné nyilvánított részvényekkel részvényesi jogok a határozat keltétől kezdve nem gyakorolhatók.

Az alperes benyújtó1 vezérigazgató által aláírt, 2020. április 29. napján kelt részvénykönyvi nyilvántartás-kivonata a felperest nem tünteti fel részvényesként; a kivonatból nem tűnik ki, hogy mikor került törlésre.

[6] A Budapest Környéki Törvényszék 2021. január 15. napján kelt ügyszám3 sorszámu végzésével az alperes „2020. április 19.” napján kelt 200 forint névértékű „A” sorozatú törzsrészcvényeket érvénytelené nyilvánító vezérigazgatói határozatának végrehajtását a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:36. § (4) bekezdése alapján felfüggesztette.

[7] A felperes a 2019. szeptember 26-án előterjesztett keresetében a felügyelőbizottság 2019. augusztus 27. napján hozott 1-5. sorszámu határozatainak a Ptk. 3:35. §-a, 3:37. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezését és az alperes perköltségben marasztalását kérte.

A keresetösségi joga körében előadta, hogy az alperes részvényeinek tulajdonosa és birtokosaként perbeli legitimációval rendelkezik. Mivel az alperes a sorozatos alaptőke emelésével a szükséges részvény cseréjét a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésébe ütköző magatartással megghiúsította, a kicserélést megelőző, régi részvényekkel rendelkezik, amely azonban a részvényesi minőségén nem változtat. Az alperes részvénykönyvébe bejegyzettként szerepel, a részvények folyamatosan tulajdonában álltak.

Álláspontja szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptké.) 10/A. §-a nem alkalmazható, mivel nem történt változás a keresetindítást megalapozó jogviszonyban.

Az időközben meghozott 2020. április 29-i vezérigazgatói határozattal összefüggésben utalt arra, hogy a perben támadja azt a társasági határozatot, amellyel benyújtól vezérigazgató megválasztásra került, a határozat végrehajtását 2020. szeptemberében felfüggesztették. Ennek folytán minden olyan határozat jogsértő, amelyet benyújtól hozott. Álláspontja szerint az ezen határozat szövegéből nem derül ki, hogy az ő részvényeiről van szó. Továbbra is tulajdonosa a 200 forint névértékű "A" sorozatú részvényeknek, azoknak birtokában van, azokat nem idegenítette el, a részvények kiadására vonatkozó igénye fennáll, és nem is évül el. Ha a részvénykönyvi bejegyzés hiánya akadályozná is a részvényesi jogok gyakorlásában, ez nem vonatkozhatna a Ptk. 3:35. §-a általi szabályok perindítási jogosultsága fennálltára.

Álláspontja szerint a 2020. április 29-én kelt részvénykönyvi nyilvántartás kivonat nem felel meg a részvénykönyv vezetésére vonatkozó szabályoknak, a Ptk. 3:245. § (1) és (3) bekezdésében, valamint a 3:246. § (4) bekezdésében foglaltaknak, egyebekben pedig az számszakilag sem pontos.

[8] Az alperes alaki védekezésében a felperes perbeli legitimációja hiányára hivatkozással a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 240. § (1) bekezdés a) pontja és a 176. § (1) bekezdés g) pontja alapján a per megszüntetését kérte.

Álláspontja szerint a felperes részvényesi pozícióját nem igazolta. A másolatban csatolt részvények előlapjai nem alkalmasak annak igazolására, hogy azokon átruházó nyilatkozat nem szerepel. A felperes nem igazolta, hogy 2019. augusztus 27. napján részvényese volt, ennek alátámasztására nem alkalmas sem a 2019. augusztus 22-i alapszabály, sem a vezérigazgató által 2019. június 24-én aláírt irat, amely nem részvénykönyvi kivonat. Hivatkozott a Ptk. 3:213. § (1) bekezdésében és a Ptké. 10/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra. Ebből következően a felperes részvényesi mivoltának a támadott határozat meghozatalakor, a kereset benyújtásakor, valamint a per folyamán végig fenn kell állnia, érvényes részvényekkel kell rendelkeznie és a részvénykönyvben szerepelnie kell.

A felperesnek legfeljebb 25.000 forint névértékű részvények kiadására vonatkozó polgári jogi igényének el nem évülése nem mérvadó, a részvények névértéke tovább emelkedett, ezen részvények is érvénytelenítésre kerültek, így a 25.000 forintos névértékű részvényekkel sem lennének gyakorolhatók a részvényesi jogok. A részvény kiadására vonatkozó igény nyilvánvalóan nem azonos magával a részvénnel és a részvényesi jogok gyakorolhatóságával – utalt e körben a Ptk. 6:565. § (1) bekezdésében foglaltakra.

Előadta, hogy a cégnyilvántartás adatai által alátámasztottan kizárólag 27.500 forint névértékű törzsrészvényekkel rendelkezik, amely nincs a felperes tulajdonában.

Hivatkozott a 2020. április 29-i vezérigazgatói határozatra, részvéncsere hiányában a felperes részvényeinek érvénytelenítésére. Előadta, hogy más részvényes nem volt a felperesen kívül, aki a részvény cseréjét ne hajtotta volna végre. Ebből következően a döntés egyértelműen a felperes részvényeire vonatkozik. Közzététele nem történt meg, ez azonban a részvényesi jogok gyakorolhatóságának hiányát nem érinti. E körben a Ptk. 3:306. § (3) bekezdésében foglaltakra hivatkozott.

Érdemi védekezése a kereset elutasítására és felperes perköltségben marasztalására irányult.

Vitatta, hogy a támadott határozatok jogszabályba vagy a létesítő okiratába ütköznek.

A Ptké. 10/A. § (3) bekezdésére, a jogirodalomra, valamint a Ptk. 3:35. §-ára hivatkozással előadta, hogy a taggyűlési határozat felülvizsgálata iránti perben a határozat végrehajtása felfüggesztésének, vagy hatályon kívül helyezésének visszaható hatálya nincs, az a társaság működését mindaddig meghatározza, amíg annak végrehajtását a bíróság felfüggeszti, vagy azt jogerős ítélettel hatályon kívül nem helyezi.

[9] Az alperesi beavatkozó a keresetről döntéssel összefüggésben kérelmet nem terjesztett elő.

[10] Az elsőfokú bíróság a 2021. február 26-án kelt 2.G.40.346/2019/50-I. számú végzésével az alperes per megszüntetése iránti kérelmét elutasította.

[11] Az elsőfokú bíróság a 2021. május 28-án kelt 2.G.40.346/2019/64. számú ítéletével a keresetet elutasította.

Az határozat számú felügyelőbizottsági határozat végrehajtásának a felfüggesztését megszüntette.

[12] A per során hozott, az eljárás megszüntetésére irányuló kérelmet elutasító végzését indokolva a Ptké. 10/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat idézte, és megállapította, hogy a határozat felülvizsgálatát az kérheti, aki a határozathozatal során szavazati joggal rendelkezett, vagy a határozathozatal tekintetében alapítói jogokat gyakorolhatott. A keresetösségi jogának a per során folyamatosan fenn kell állnia.

A Ptk. 3:213. § (1) bekezdését, 6:565. § (1) bekezdését és 6:566. § (4) bekezdését idézve megállapította, hogy a felperes a perben igazolta, hogy 200 forint névértékű, "A" sorozatú részvény birtokában van, a részvények forgatmányt nem tartalmaznak. Emellett a felperes az alperes vezérigazgatójának 2019. június 24-i igazolásával is bizonyította a részvényesi mivoltát; az alperes nem tette kétségessé, hogy az okirat aláírása vezérigazgatójától származik.

Ezzel szemben az alperes a 2020. április 29. napján hozott vezérigazgatói határozattal részvények érvénytelenítését nem igazolta. Megjegyezte, hogy benyújtól vezérigazgató a 2020. március 20. és 26-i közgyűlésen ismételten megválasztásra került, a vezérigazgatói feladatokat elláthatta, e határozat felfüggesztésére csak 2020. szeptemberében került sor, így 2020. április 29-én vezérigazgatóként a határozatot meghozhatta. A határozat érvényességét nem érinti az a tény, hogy a Céglőnyben nem tették közzé, a közzétételnek a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 22. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel csupán a közhitelesség szempontjából van jelentősége.

Ugyanakkor a 2020. április 29-i határozat szövegéből nem derül ki, hogy az a felperes részvényeire vonatkozik. Az alperes nem igazolta azon állítását, hogy kizárásos alapon csakis arra vonatkozhat, mert más részvényes esetében a részvéncsere megtörtént. A határozat emellett súlyos tartalmi hibában szenved, mivel az érvénytelenített részvények azonosító adatait nem tartalmazza, a részvények pontos meghatározásának hiánya a közhitelesség elvét sérti.

A Ptk. 3:245. § (1) bekezdés és 3:254. § (1) bekezdésének idézését követően megállapította, hogy az alperes nem bizonyította azon állítását, hogy a részvénykönyvből a felperest törölte, a jogszabályoknak megfelelően vezetett részvénykönyvet ugyanis a perben nem tudott felmutatni.

A Ptk. 3:306. § (1), (2), (3), (4) és (6) bekezdése alapján megállapította, hogy az alperes nem a jogszabályban foglaltak szerint járt el, amikor a kitűzött határidő alatt az új részvények

előállításáról nem gondoskodott. A részvények kicserélése az alperes magatartása miatt hiúsult meg, nem a Ptk. 1:3. § (1) és (2) bekezdése szerint, a tisztesség és jóhiszeműség követelményeinek megfelelően járt el, amikor meghíúsította, hogy a felperes a 200 forint névértékű részvényeit leadhassa. A felperes új részvény kiadására vonatkozó igénye nem évül el, nem lehet a részvénycserét a társaság számára terhessé vált részvények szelektálására használni.

Erre tekintettel a felperes a felügyelőbizottság ülése időpontjában, a keresetlevél benyújtása időpontjában és a határozathozatal időpontjában is az alperes részvényese, perbeli legitimációval rendelkezik.

[13] A keresetet érdemben megalapozatlannak találta.

[14] Az ítélettel szemben a felperes fellebbezett, az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

[15] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a támadott felügyelőbizottsági határozatok hatályon kívül helyezését és az alperes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[16] Az alperes csatlakozó fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és az eljárás megszüntetését, másodlagosan az ítélet indokolásának megváltoztatását, kereset a felperes legitimációjának hiánya miatti elutasítását kérte. Kérte a felperes első- és másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését.

Állította a felperes Ptk. 3:35. §-a szerinti keresetindítási jogának hiányát, figyelemmel arra, hogy a felperes az alperesben nem részvényes, illetve okirattal igazolt tény, hogy a per során volt olyan időpont (2020. április 29.), amikor részvénnel nem rendelkezett, részvényesi jogokat nem gyakorolhatott.

A Ptké. 10/A. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozással előadta, hogy a felperes perbeli legitimációjának, azaz részvényesi pozíciójának a per során folyamatosan, a befejezésig fenn kell állnia.

A felperes által csatolt Alapszabály a felperest nem tartalmazza a társaság részvényesei között, a társaság eredeti alapítóit sorolja fel.

A cégkivonat 10. számú rovatából kitűnően a társaságnak kizárólag a 2020. évben kibocsátott, egyenként 27.500 forint névértékű részvényei voltak forgalomban. Ilyen részvényekkel a felperes nem rendelkezik, a felperes által becsatolt korábbi részvénykönyvi kivonat nem

aktuális. A felperes által hivatkozott 200 forint névértékű törzsrészcsevény nem létezik, az érvénytelen részcsevényekről készített másolatok nem bizonyítják, hogy a felperes a részcsevényese. A 2019. június 24-i, személy1 által aláírt nyilatkozat is csak a korábbi időpontra, az érvénytelen 200 forint névértékű törzsrészcsevényekre vonatkozik. A nyilatkozat kiállításának időpontjában személy1 nem volt jogosult az alperes önálló képviseletére, mivel önálló aláírási joggal nem rendelkezett. Az ezen okirat valódiságát vitatta.

A 2020. április 29-i részcsevénykönyvi nyilvántartásból kitűnik, hogy a felperes ezen időpontban részcsevényesként nem szerepel. Az ezen a napon kelt vezérigazgatói határozat valóban nem tartalmazza az érvénytelenített részcsevények sorsszámát, azonban nem vitás, hogy a felperes részcsevényeit a felhívásban megjelölt határidőn belül a vezérigazgatónak nem adta át, így bizonyított az, hogy a határozat a felperes részcsevényeire egyértelműen kiterjed. A jogszabály nem írja elő, hogy az érvénytelenített részcsevények sorsszámát is tartalmaznia kell az érvénytelenné nyilvánító határozatnak. Kérte az indokolás ilyen tartalommal megváltoztatását.

Kifejtette, hogy a részcsevénycserére lehetőséget biztosított, a felperes azonban ezzel saját döntése alapján nem élt. Az elsőfokú bíróság részcsevénycserére vonatkozó megállapításai alapvetően Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága törvényességi felügyeleti eljárásban hozott, nem jogerős végzésében kifejtettekben alapulnak. Az új részcsevény kiadására vonatkozó igény elévülése nem mérvadó, ugyanis a felperes ebben az esetben sem részcsevényel, hanem csak a részcsevény kiadására vonatkozó igénnyel rendelkezhetett 2020. április 29-én.

A perben megfelelően bizonyította, hogy 2020. április 29-én a felperes a részcsevénykönyvben nem szerepelt, a teljes részcsevénykönyv becsatolására nem volt szükség.

Minderre tekintettel álláspontja szerint – mivel a pert arra nem jogosult személy indította – a keresetlevél visszautasításának feltételei fennálltak, ezért a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján a per megszüntetésének van helye.

Másodsorban a fentiekre tekintettel a keresetlevél elutasítását kérte.

[17] A fellebbezésre fellebbezési ellenkérelmet nyújtott be, amelyben – a csatlakozó fellebbezése szerinti döntés hiányában – az ítélet helybenhagyását kérte.

[18] A felperes a csatlakozó fellebbezéssel szemben ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben az ítélet csatlakozó fellebbezéssel érintett részének helybenhagyását kérte.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a csatlakozó fellebbezés túlterjeszkedik a határozatnak a fellebbezésével támadott részén, így a Pp. 372. § (1) bekezdése alapján nem megengedhető. A fellebbezésében ugyanis a végzés rendelkező részének megváltoztatását nem kérte, csupán a végzés indokolásának a per megszüntetése iránti kérelem elutasítása szempontjából nem releváns részeit kérte megváltoztatni. Álláspontja szerint el kell választani egymástól az ítélet

és a végzés elleni fellebbezést, amely utóbbival szemben fellebbezési kérelem hiányában azt az alperes sem támadhatja csatlakozó fellebbezéssel.

Kifejtette, hogy a csatlakozó fellebbezés érdemben is megalapozatlan. A Kúria a BH2021. 80 számú eseti döntésében foglaltakra hivatkozással állította, hogy a per megszüntetésének csak akkor van helye, ha bizonyítást nyert, hogy a részvényesi minősége, tagsága jogszerűen szűnt meg. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy továbbra is az alperes részvényesének minősül, másodlagosan előadta, hogy a részvényesi minőségének jogszerű megszüntetését az alperes a perben nem tudta bizonyítani. Az alperes a részvénykönyvet több, kifejezett felhívás ellenére nem csatolta be, az általa hivatkozott elektronikus nyilvántartás nem felel meg a Ptk. 3:245. § (1) és (3) bekezdésében, valamint a 3:246. § (4) bekezdésében írtaknak. Az alperes a perben nem tudta bizonyítani a részvéncsere jogszerűségét sem. Fenntartotta, hogy a részvéncsere azért maradt el, mert attól az alperes minden indok nélkül elzárkózott. Hivatkozott arra, hogy a törvényességi felügyeleti eljárásban a részvéncsere jogszerűtlenségét megállapító végzés jogerőre emelkedett. A Ptk. 1:4. § (2) alapján az alperes nem hivatkozhat a legitimációja hiánya körében a részvéncsere elmaradására, mivel ez saját felróható magatartásának a következménye.

A 2020. április 29-i okirattal összefüggésben fenntartotta, hogy benyújtó1 ez időpontban nem lett volna jogosult vezérigazgatóként eljárni, továbbra is hivatkozott a Céglőnyben közzététel elmaradására, valamint arra, hogy a határozatból nem állapítható meg, hogy az érvénytelenítés az ő részvényeire vonatkozik.

A Ptk. 3:306. § (4) alapján a le nem adott részvény érvénytelenné nyilvánítása nem jelenti a részvényesi minőség megszűnését, a korábbi részvényes tagságból való kizárását. Ez esetben ugyanis az érvénytelenné nyilvánított részvények tulajdonosát az új részvények megilletik, amelyre vonatkozó igény a Ptk. 3:306. § (6) bekezdése alapján el sem évül. Hivatkozott arra is, hogy az ezen, a részvények érvénytelenítéséről szóló határozat hatályon kívül helyezése iránti perben az eljáró bíróság a határozatot hatályon kívül helyezte, „így jelenleg az hatálytalannak tekintendő”.

Sérelmezte, hogy a csatlakozó fellebbezésre vonatkozó ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló, a Pp. 372. § (2) bekezdése szerinti tizenöt napos határidő a másodfokú eljárásban nem volt biztosított.

[19] A felperes az alperes fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételében fenntartotta a Kúria Gfv.X.30.377/2011/6. számú határozatának alkalmazhatóságára, irányadóságára tett előadását.

[20] A felperes fellebbezése megalapozatlan, az alperes csatlakozó fellebbezése megalapozott, az alábbiak szerint.

[21] A Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy a csatlakozó fellebbezésre vonatkozó ellenkérelem megtételének határideje tekintetében a felperes által hivatkozott Pp. 372. § (2) bekezdése nem tartalmaz szabályozást; az a fellebbezési ellenkérelem és a csatlakozó fellebbezés megtételére állapít meg tizenöt napos határidőt. A Pp. 378. § (1) és (2) bekezdése a fellebbezési tárgyalás szabályai között rendelkezik úgy, hogy – egyebek mellett – a csatlakozó fellebbezés ismertetését követően a bíróság lehetőséget biztosít az arra vonatkozó nyilatkozat megtételére. A felperes a csatlakozó fellebbezésre vonatkozóan nyilatkozatot tehetett, és azt ténylegesen, írásban, a per másodfokú tárgyalását megelőzően meg is tette, amelynek folytán az állapítható meg, hogy a másodfokú eljárás során eljárási jogai nem sérültek.

[22] A Fővárosi Ítéltábla a felperes hivatkozása folytán vizsgálta a csatlakozó fellebbezés megengedhetőségét is.

[23] A Pp. 390. § (3) bekezdése szerint végzés elleni fellebbezés esetén csatlakozó fellebbezés előterjesztésének nincs helye.

[24] Miután az elsőfokú bíróság a per megszüntetése iránti kérelmet elutasító döntését a Pp. 240. § (5) bekezdése alapján az ítéletében indokolta, a csatlakozó fellebbezés az ítélettel szemben irányul, nem tekinthető végzéssel szembeni – a fentiek szerint kizárt – csatlakozó fellebbezésnek.

[25] A Pp. 372. § (1) bekezdése értelmében a fellebbező fél ellenfele a fellebbezésre vonatkozóan ellenkérelmet terjeszthet elő, ha pedig a fellebbezéssel megtámadott ítélet megváltoztatását maga is kívánja, csatlakozó fellebbezést nyújthat be... A csatlakozó fellebbezéssel az ítéletnek csak az a része támadható, amelyet a fellebbezés érint. Ha a fellebbezés kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezésére irányul, a csatlakozó fellebbezésben az ítélet megváltoztatása nem kérhető.

[26] A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a fellebbezési kérelme nem terjed ki az ítélet csatlakozó fellebbezéssel támadott részére, ugyanis az ítélet keresetet elutasító rendelkezésének megváltoztatását kéri, ezért a fellebbezése – a felügyelőbizottsági határozat végrehajtásának megszüntetésére irányuló rendelkezés kivételével – a teljes rendelkező részre kiterjed. Mindezek folytán az alperes nem volt elzárva attól, hogy csatlakozó fellebbezésében a keresetösségi jog hiányára hivatkozással a per megszüntetését vagy másodsorban a kereset erre tekintettel történő elutasítását kérje.

A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi továbbá, hogy a Ptké. 10/A. § (1) és (2) bekezdése értelmében a tagsági jogon alapuló perbeli legitimáció vizsgálatára hivatalból köteles.

[27] A Fővárosi Ítéltábla felülbírálati jogkörét a perindítási jognak a Ptké. 10/A. § (2) bekezdése szerinti, hivatalbóli vizsgálatán túlmenően a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés, a csatlakozó fellebbezés és az ezekkel szembeni ellenkérelmek korlátai között gyakorolta, nem érintve az ítéletnek a fellebbezéssel, csatlakozó fellebbezéssel nem támadott, az határozat számú felügyelőbizottsági határozat végrehajtása felfüggesztését megszüntető rendelkezését.

[28] Figyelemmel arra, hogy a csatlakozó fellebbezés a per megszüntetésére irányult, és a felperes keresetösségi jogának hiányát állította, a másodfokú eljárásban elsődlegesen ennek vizsgálata volt szükséges.

[29] A Ptk. 3:35. §-a a jogi személy határozatainak felülvizsgálatának kezdeményezésére a jogi személy tagja, tagság nélküli jogi személy esetén az alapítói jogok gyakorlója, a jogi személy vezető tisztségviselője és felügyelőbizottsági tagja részére biztosít lehetőséget.

[30] A Ptk. 3:90. § (4) bekezdése értelmében a részvénytársaság tagjai a részvényesek.

[31] A Ptk. azonban a részvényesi (tagsági) mivolton túl a részvényesi jogok gyakorolhatóságához további követelményt is támaszt.

[32] A Ptk. 3:246. § (1) bekezdése szerint a részvényes a részvénytársasággal szemben részvényesi jogait akkor gyakorolhatja, ha őt a részvénykönyvbe bejegyezték. A részvénykönyvbe történő bejegyzés elmaradása a részvényesnek a részvény feletti tulajdonjogát nem érinti.

A Ptk. 3:254. § (1) bekezdése szerint a részvényes a részvényesi jogok gyakorlására a társasággal szemben a részvény vagy letéti, illetve tulajdonosi igazolás alapján, a részvénykönyvbe történő bejegyzést követően jogosult.

A Ptk. 6:565. § (1) bekezdése értelmében az értékpapír olyan egyoldalú jognyilatkozat, amely papíralapú okiratként vagy jogszabályban megjelölt más módon létrehozott, rögzített, nyilvántartott és továbbított adatösszességként (dematerializált értékpapírként) a benne foglalt jogot úgy testesíti meg, hogy azt a jogot gyakorolni, arról rendelkezni csak az értékpapír által, annak birtokában lehet.

[33] A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a Ptk. 3:35. §-a szerinti, a társaság határozatával szembeni perindítási jog részvényesi jognak minősül, ezért az csak a részvény birtokában és ennek alapján a részvénykönyvbe bejegyzés esetén gyakorolható.

[34] A Ptké. 10/A. § (1) bekezdése értelmében a Ptk. 3:35. §-a alkalmazásában a jogi személy szervei által hozott határozat ellen csak az a tag vagy alapító kérheti a bíróságtól a határozat hatályon kívül helyezését, aki a határozathozatal során szavazati joggal rendelkezett vagy a határozathozatal tekintetében alapítói jogokat gyakorolhatott.

A (2) bekezdés kimondja, hogy a Ptk. 3:35. §-a alkalmazásában a keresetindításra, vagy a jogi személy határozata ellen benyújtott kereset tárgyában meghozott ítélet elleni felülvizsgálat kezdeményezésére való jogosultságnak, keresetösségi jognak, illetve perbeli legitimációnak a per során folyamatosan, a per befejezéséig – ideértve e rendkívüli jogorvoslatot is – fenn kell állnia. Ha a keresetindítási jogot megalapozó jogviszonyban bekövetkezett változás folytán – a jogutódlás esetét kivéve – a keresetindítási jog megszűnik, a bíróság a pert megszünteti. Ha a pert a másodfokú bíróság vagy a felülvizsgálat során a Kúria szünteti meg, a másodfokú bíróság, illetve a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét, illetve a jogerős ítéletet végzéssel teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetés oka fennáll, hatályon kívül helyezi.

[35] Mivel a jelen, a Ptk. 3:35. § alapján indult perben a Ptké. fenti, speciális szabályozása az irányadó, nem helytálló az alperesnek a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján a per megszüntetésére irányuló kérelme. A Pp. 176. § (1) bekezdés g) pontjában a keresetlevél visszautasításának okaként szabályozott, a felperes perindítási jogának hiánya csak a felperes kifejezett jogszabályi rendelkezésen alapuló aktív perbeli legitimációjának hiánya esetén állhat fenn, azaz abban az esetben, amikor jogszabály kifejezetten megnevezi azon személyek körét, akik perindításra jogosultak. Ezen, eljárásjogi kérdéstől eltér az az eset, amikor a jogszabályok valamely anyagi jogi jogviszonyra, az abból eredő jogokra és kötelezettségekre tartalmazzanak rendelkezést, és ezek folytán a felperest a követelés nem illeti meg.

Ezért a per Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján – az elsődleges csatlakozó fellebbezési kérelem szerinti – megszüntetésének nincs helye.

[36] A Ptké. 10/A. § (2) bekezdése a keresetindítási jogot megalapozó jogviszonyban bekövetkezett változás folytán a perindítási jog megszűnése esetén hivatalbóli vizsgálatot, és a per megszüntetése mellett az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését írja elő.

A Fővárosi Ítéltábla ezért a felperes perindítási jogának fennálltát, megszűnését hivatalból is vizsgálta.

[37] Az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a felperesnek a támadott határozatok meghozatalakor, valamint a perindítás időpontjában az alperes által kibocsátott, 200 forint névértékű részvények voltak a tulajdonában, az alperes részvényeseként a keresetindításra jogosult volt. Ezt támasztják alá a másolatban csatolt

részvények, valamint a más perben felmutatott eredeti okiratok mellett a perben csatolt 2016. május 11-i, 2019. május 29-i, 2019. augusztus 23-i keltezésű alapszabályok felperest részvénytulajdonosként feltüntető rendelkezései. A részvényesi minőség 2019. június 24-én fennálltát alátámasztja az alperes akkori vezérigazgatójának ezen időpontban kiállított igazolása is. A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy az alperes a per során ezen okirat valódiságát, az aláíró jogosultságát nem vitatta, így erre a jogorvoslati eljárásban a Pp. 373. § (1) bekezdésében foglaltak szerint már nincs módja.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy a 2020. február 20. napján megtartott közgyűlésen elhatározott, a részvények kicserélésével történő alaptőke-emelés akként valósult meg, hogy a felperes korábbi, 200 forint névértékű részvényeinek cseréje nem történt meg; az új részvények megszerzését a per során a felperes sem állította.

[38] A felperesnek tehát a Ptk. 3:35. §-ában meghatározott perindítási joga a keresetlevél előterjesztésekor fennállt, mivel az alperes részvényeseként a részvénykönyvbe bejegyzett volt.

[39] A Ptk. 3:306. § (1) bekezdése értelmében a nyomdai úton előállított részvények esetén, az alaptőke-emelés bejegyzését követő hatvan napon belül az igazgatóságnak az alapszabályban meghatározott módon, erre vonatkozó felhívásban kell tájékoztatnia a részvényeseket - a tőkeemelés végrehajtásának módjától függően - a felülbélyegzendő, illetve kicserélendő részvények átvételének és az új, kicserélt vagy felülbélyegzett részvények átadásának helyéről és kezdő időpontjáról. A (2) bekezdés szerint a részvények részvénytársaságnak történő átadására legalább harminc napot kell biztosítani. A kicserélésre átadott részvényeket az igazgatóság, az értékpapírokra vonatkozó rendelkezések szerint eljárva, a határidő leteltét követően érvényteleníti. A (3) bekezdés akként rendelkezik, hogy ha a részvényes a felülbélyegzendő vagy kicserélendő részvényeket a felhívásban megjelölt határidőn belül az igazgatóságnak nem adja át, az igazgatóság a részvényeket érvénytelenné nyilvánítja. A részvények érvénytelenítéséről szóló határozatot közzé kell tenni. Az érvénytelenné nyilvánított részvényekkel részvényesi jogok a határozat keltétől kezdve nem gyakorolhatók.

A Ptk. 3:306. § (6) bekezdése értelmében a részvényesnek az e § alapján kiállított, új, kicserélt vagy felülbélyegzett részvény kiadására vonatkozó igénye nem évül el.

[40] A Ptk.-nak az alaptőke felemelése szabályozásához fűzött indokolása értelmében a határidőben be nem nyújtott részvényeket a részvénytársaság érvénytelenné nyilvánítja, mivel nem megengedhető, hogy olyan érvényes részvények legyenek forgalomban, amelyek nem felelnek meg a részvénytársaság alapszabályában foglaltaknak. Ezen, érvénytelenné nyilvánított részvény azonban a részvényes vagyonának tekintendő, és nem indokolt, hogy az új részvény kiadására irányuló jog elévüljön. A társaságnak nincs érdeksérelme abból, hogy egyes részvényesek nem veszik át a nekik járó részvényeket, mivel a részvényesnek nincs olyan kötelezettsége, hogy a részvényesi jogait mindenképpen gyakorolnia kelljen. A részvénytársaság zavartalan működését nem akadályozza, ha egyes

részvényesek nincsenek a részvény birtokában, ezért részvényesi jogaikat nem gyakorolhatják.

Az indokolás a tag részvénykönyvi bejegyzését illetően megállapítja, hogy a részvénykönyvi bejegyzés joghatását a törvény úgy határozza meg, hogy ez a társasággal szembeni részvényesi joggyakorlás előfeltétele. A részvénykönyvi bejegyzés elmaradása tehát nem a részvényesnek a részvény feletti tulajdonjogát érinti, hanem csak a részvény alapján a társasággal szemben történő joggyakorlást akadályozza.

[41] Mindebből pedig az következik, hogy – a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 260. §-ában foglalt, korábbi szabályozástól eltérően – az érvénytelenítéssel az eredeti részvényes tagsági jogai nem szűnnek meg, nem csupán kötelmi igénye keletkezik az értékesített részvények ellenértékére, hanem a régi részvények helyébe lépő új részvények is a részvényes tulajdonát képezik, azok a vagyonába tartoznak; de az új részvény átvétele hiányában a tagsági jogok gyakorlására nem jogosult.

[42] Erre tekintettel a keresetösségi jog Ptké. 10/A. § (2) bekezdése szerinti vizsgálatkor nem volt jelentősége annak, hogy a felperes a jelenlegi alapszabály és a cégjegyzék szerinti, 27.500 forintos névértékű részvényekkel – általa sem vitatottan – nem rendelkezik, figyelemmel arra, hogy a Ptké. 10/A. § (2) bekezdése a keresetindítási joghoz kifejezetten a tagi minőséget, annak folyamatos fennálltát kívánja meg, és a fent kifejtettek alapján a felperes nem szűnt meg az alperes részvényesének, azaz tagjának lenni.

[43] A Fővárosi Ítéltábla ezért megállapította, hogy a per hivatalbóli megszüntetésének és az ítélet hatályon kívül helyezésének a Ptké. 10/A. § (2) bekezdése alapján nincs helye.

[44] A Fővárosi Ítéltábla az alperes hivatkozása folytán a felperes perindítási jogát arra is tekintettel is vizsgálta, hogy a tagság, és abban megtestesített jogok egymástól elválhatnak (pl.: BH2020. 19), a felperes részvényesi mivolta önmagában nem jelenti azt, hogy a társasági határozat felülvizsgálatát a Ptk. 3:35. §-a szerinti perben kérheti.

[45] A Ptk. 3:35. §-a alapján a perindítási jog a tagot illeti, amely, a gazdasági társaságok közös szabályai közt található, általános rendelkezés mindig az adott társaságra vonatkozó speciális, az adott társasági forma tagjára vonatkozó szabályozással együtt értelmezendő [Ptk. 3:3. § (1) bekezdés], így irányadók a Ptk. fent idézett 3:246. § (1) bekezdésének, 3:254. § (1) bekezdésének rendelkezései is a részvényesi jogok gyakorolhatóságának megítélése szempontjából.

[46] Az alperes által is hivatkozott cégnyilvántartás adatai szerint az alperes 2020. szeptember 2-tól kezdődően 27.500 forint névértékű részvényekkel rendelkezik, amely névérték a 200 forint névértéket követően sorrendben a negyedik részvénycsere eredményeként került megállapításra. A per során a felperes nem vitatta, hogy a részvénycserékben nem vett részt; sem a 25.000 forintra felemelt névértékű részvény, sem az azt követően ismét felemelt névértékű részvény nincs a birtokában. A 2020. július 7-i keltezésű Alapszabályban, valamint a 2020. április 29-i keltezésű részvénykönyvi nyilvántartás-kivonatban a felperes részvényesként nem szerepel.

[47] Az Alapszabály és a cégnyilvántartás szerinti részvények birtoka és a részvénykönyvbe bejegyzés nem vitatott hiányában nincs jelentősége sem az alperes által a perben hivatkozott, a részvények érvénytelenítéséről rendelkező, 2020. április 29-i vezérigazgatói határozat jogszerűségének, sem a csatolt részvénykönyv-kivonat alakszerűségének, és mindezek bizonyító erejének. Mindazonáltal a fellebbezés és a csatlakozó fellebbezésben foglalt hivatkozásokra a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat rögzíti.

[48] A 2020. április 29-én kelt és végrehajtásában 2021. január 15-ig fel nem függesztett vezérigazgatói határozat értelmében a 200 forint névértékű, "A" sorozatú törzsrészvényeket a vezérigazgató érvénytelenné nyilvánította. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy ezen határozat alapján a felperes részvényei nem beazonosíthatók, mivel a határozat tartalma szerint az nyilvánvalóan kiterjed minden, még forgalomban lévő, le nem adott, 200 forint névértékű részvényre – ekként a felperes részvényeire is.

Az ezen határozat jogerős hatályon kívül helyezését a felperes nem állította; amennyiben azonban a bíróság a határozat felülvizsgálata iránti perben e határozatot jogerősen hatályon kívül is helyezné, döntése nem lenne visszamenőleges hatályú, a vezérigazgató korábban hozott határozatainak jogszerűségét nem érintené. Az elsőfokú bíróság által is felhívott joggyakorlat (BH2014. 84, Fővárosi Ítéltábla ügyszám4. és ügyszám5) egyöntetű a tekintetben, hogy a társasági határozat mindaddig alkalmas joghatás kiváltására, amíg annak végrehajtását a bíróság fel nem függeszti, vagy azt jogerősen hatályon kívül nem helyezi. A felperes által e körben is hivatkozott, a Kúria Gfv.X.30.377/2011/6. számú ítélete – a felperes állításával ellentétben – nem a jogsértő társasági határozatok jogkövetkezményei tekintetében, és semmiképpen sem a határozat végrehajtása felfüggesztésének joghatásai kérdésében, hanem a szavazás és a szótöbbség kérdésében foglal állást, így az elsőfokú bíróság határozata indokolásában nem tért el a Kúria által kifejtett jogi állásponttól, az elsőfokú bíróságot ezzel összefüggésben a Pp. 346. § (5) bekezdése szerinti külön indokolási kötelezettség nem terhelte.

A 2020. március 20-i és 26-i közgyűlésen megválasztott vezérigazgató a határozat meghozatalának időpontjában e feladatkörét elláthatta, a határozata érvényességét nem érintheti az öt megválasztó határozat 2020. április 29. után történt felfüggesztése, sem a csupán a társaság külső jogviszonyaiban jelentőséggel bíró, a Céglőnyben való közzététel elmaradása. A benyújtólt vezérigazgatóvá választó határozat a vezérigazgató döntésének 2020. április 29-i időpontjában jogerősen nem került hatályon kívül helyezésre, a későbbi, esetleges hatályon kívül helyezésnek nem lehet visszaható hatálya.

[49] Az elsőfokú bíróság a keresetösség vizsgálata során – tévesen – annak a körülménynek tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes a részvényei kicserélését – az elsőfokú bíróság álláspontja szerint – az alperes felróható magatartása, az együttműködési kötelezettsége megszegése miatt nem tudta igényelni.

[50] A fentiek szerint a részvényesi jogok gyakorlásához szükséges, hogy az adott személy a részvény alakilag igazolt jogosultja legyen, és bejegyezzék őt a részvénykönyvbe. Az alaki legitimáció a nyomdai úton előállított részvények esetén a részvényokirathoz kötődik.

A korábbi szabályozás mellett kialakult, de a szabályozás lényegi egyezősége folytán a jelen perre is irányadó bírói gyakorlat szerint a társaság határozatának megtámadására a részvényes jogosult (BH2013. 276, BH2013. 250). Mivel a részvény testesíti meg a részvényest megillető összes jogot és kötelezettséget, e jogokkal, lehetőségekkel a részvény tulajdonosa nem tud élni a részvény és a részvénykönyvi bejegyzése hiányában. A részvényesi jogok gyakorolhatóságának hiánya a perindítási jog hiányát is jelenti. Az új részvények kiadására vonatkozó igény pedig nem azonos a részvényesi jogok gyakorolhatóságával.

A felperes által hivatkozott, a Kúria a BH2021. 80 számon közzétett eseti döntése a jelen perben a tényállás eltérősége folytán nem irányadó. E határozatban a Kúria a tagsági jogviszony megszűnése jogszerűségének vizsgálatát írta elő olyan tényállás mellett, ahol éppen a keresettel támadott (pótbefizetést előíró) határozatok eredményezték a tagsági jogviszony megszűnését, míg a jelen esetben a felperes részvényesi minősége a fentiek szerint megállapítható volt.

A jelen perben a felperes perindítási jogosultsága megléte vizsgálatakor annak van jelentősége, hogy a felperes a perben bizonyítottan 2020. április 29-től a mai napig nem rendelkezik az alperes alapszabályában és részvénykönyvében meghatározott névértékű részvényekkel, az alperes részvénykönyvében részvényesként nincs nyilvántartva, így a részvényesi jogai gyakorolhatóságának hiánya egyúttal a Ptk. 3:35. §-a szerinti keresetindítási jog kizártságát is jelenti.

[51] A felperes keresetindítási jogának elenyészésére tekintettel a kereset további érdemi vizsgálatának nincs helye, így az ítélet kereset szerinti megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelem megalapozatlan.

[52] A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság keresetet elutasító, érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, a fentiek szerinti, eltérő indokolással helybenhagyta.

[53] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, míg az alperes másodlagos, az ítélet indokolásának megváltoztatására, és a keresetnek a perindítási jog hiányára tekintettel elutasítására irányuló csatlakozó fellebbezése megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 364. §-a szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a másodfokú eljárásban pernyertesnek minősülő alperesnek a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján megállapított 500.000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére, amely összeg a csatlakozó fellebbezés előterjesztéséért felszámított 200.000 forintból, a tárgyaláson való képviseletért felszámított 100.000 forintból és az ellenkérelem előterjesztéséért felszámított 500.000 forint 200.000 forintra mérsékelt összegéből áll, mivel a Fővárosi Ítéltábla ez utóbbi részösszeget a ténylegesen felmerült és szükséges jogi képviselői tevékenység mértékére tekintettel mérsékelte, eltúlzottnak találva a lényegében a korábbi álláspont összefoglalásáért felszámított 500.000 forint munkadíjat.

Budapest, 2021. november 17.

dr. Rutkai Éva s.k.

a tanács elnöke

dr. Kolozs Balázs s.k.

dr. Molnár József s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: